

Apokalipszis SOHA – A klímakatasztrófa elmarad?

Zombori Andrea főszerkesztő és Rohánszky-Nagy Réka ügyvezető, a Gingko Kiadó alapító-tulajdonosai gondozásában immáron magyar nyelven is tanulmányozhatjuk Michael Shellenberger író és egykori PR-szakember *Apokalipszis SOHA – A klímakatasztrófa elmarad?* című művét. 2019-ben néhány szélsőséges környezetvédő még azt állította, hogy a klímakatasztrófa miatt „emberek milliárdjai fognak meghalni” – ezzel növelve a lakosság, köztük számos serdülő fiatal szorongását. Ekkor a Time amerikai heti hírmagazintól a „Hero of the Environment” (*A környezet hőse*) elnevezést kapó, és az önmagát ökomodernistának tartó Michael Shellenberger szükségét érezte, hogy mint elkötelezett környezetvédelmi aktivista, vezető energiaszakértő és egy tizenéves lány édesapja, felszólaljon, és írásában tegyen különbséget a tudomány és fikció között. A szerző számos környezetvédelemmel kapcsolatos törekvést mutat be, melyeknek utána sorra megkérdőjelezi a létjogosultságát és sikerességét. Azt állítja, hogy nincs apokalipszis, nem is lesz soha, a klímaváltozás ténye valós, ám a média és a szélsőséges környezetvédők torzított képet festenek bolygónk valódi ökológiai helyzetéről és problémáiról. A szerző terítékén olyan fajsúlyos témák szerepelnek, mint a tűzvészek, a műanyagok, a fajkihalás, a méltányos kereskedelem, az ember mindenhatósága az élővilág felett, az energiaéhség, a fosszilis, kontra megújuló energiaforrások, valamint a szén-dioxid-kibocsátás és a hűség problémáinak. Ezen kívül rávilágít arra is, hogy a zöld eszmék néha nagyobb kárt okoznak, mint hasznot, és ugyanolyan fenntarthatatlanok, mint a jelenlegi, nem ökológiai szempontokat figyelembe vevő, természet-károsító rendszerek. A szerző állításai néhol meghökkentők, néhol vitára invitálók, mindenesetre arra rávilágítanak, hogy a helyzet korántsem annyira egyszerű vagy egyetelmű, mint ahogy azt a szélsőséges természetvédők állítják. Legvégül ízelítőül – a Gingko Kiadó engedélyével – közreadok egy részletet a könyv Epilógus című fejezetéből: *„Kevés dolog van, ami miatt az ember halhatatlanabbnak érezheti magát, mint egy atomerőmű megmentése. Talán azért, mert maga a nukleáris energia is halhatatlan. Ezer év múlva a jövő embere talán még mindig ugyanazokon a helyeken termel majd atomenergiát, ahol ma. A mai atomerőművek könnyen elműködnek nyolcvan évig, és ha jól karbantartják őket, és szükség esetén kicserélik az elhasználódott alkatrészeket, akár száz évig is üzemképesek maradhatnak. Cesare Marchetti írógépeihez hasonlóan, minden egyes erőmű egyre jobb lesz, amíg el nem jutunk a fúzióhoz, és előről nem kezdjük a folyamatot. Így hát 2016 és 2020 között a világ több helyén együtt dolgoztam környezetvédő humanistákkal az atomerőművek megmentésén. És ennek meglett a hatása. Míg néhány évvel ezelőtt az*

atomenergiát még opcionálisnak tartották, ma már egyre inkább úgy tekintenek rá, mint ami nélkülözhetetlen a klímaváltozás kezeléséhez (...) Meghívást kaptam arra is, hogy nyilatkozzak a Kongresszus előtt az éghajlati tudomány helyzetéről, amit 2020 januárjában meg is tettem. Megjegyeztem, hogy az elmúlt több mint húsz évben a klímaváltozásról szóló nemzeti vita az azt tagadók és az azt eltúlzók közötti polarizált kommunikációval telt. Szerencsére úgy tűnik, hogy néhány tudós, újságíró és aktivista végre tompítani próbálja a két oldal szélsőségeit. A képviselőház Tudományos Űr- és Technológiai Bizottságának egyik tagja sem tagadta a klímaváltozást. A legtöbben azt mondták, hogy véleményük szerint valamit tenni kell a probléma kezelése érdekében. A környezeti humanizmus, úgy vélem, hogy végül győzedelmeskedni fog az apokaliptikus környezetvédelem felett, mert az emberek nagy többsége egyszerűen szeretné elérni a jólétet és megtartani a természetet, nem pedig csak a természetet szeretné, jólét nélkül. Csak nem tudják, hogyan érhetnék el mindkettőt. Mert bár egyes környezetvédők azt állítják, hogy a programjuk zöldebb jólétet is fog biztosítani, a bizonyítékok azt mutatják, hogy egy organikus, alacsony energiafelhasználású és megújuló energiával működő világ nem jobb, hanem rosszabb lenne a legtöbb ember és a természeti környezet számára is. Bár lehet, hogy a környezeti rémhírkeltés a közélet állandó jellemzője lesz ezentúl is, de nem muszáj olyan hangosnak lennie. A globális rendszer változik, és új kockázatokat, de új lehetőségeket is rejt magában. Ahhoz, hogy az új kihívásokkal megbirkózzunk, a pánik ellenkezőjére van szükség. Gondoskodással, kitartással és – merem állítani – szeretettel mérsékelni tudjuk a szélsőségeket, és úgy vélem, eközben mélyebben átélhetjük a megértés és a tisztelet érzését. Ha így próbálkozunk, közelebb kerülhetünk ahhoz a transzcendens erkölcsi célhoz, amelyben a legtöbb ember – talán még néhány jelenleg apokaliptikus beállítottságú környezetvédő is – osztozik: és ez nem más, mint a természet és a jólét elérésének lehetősége minden ember számára.”

Ajánlotta: Sipos László József, az Üzemeltetői Szakcsoport tagja